

Methotrexaat (MTX), behandeling met

Uw dermatoloog heeft met u gesproken over methotrexaat. Methotrexaat wordt ook wel MTX genoemd. In deze folder vindt u informatie over dit geneesmiddel. Heeft u na het lezen van de folder nog vragen, dan kunt u deze altijd met uw dermatoloog bespreken.

Wat is methotrexaat?

Methotrexaat – hierna MTX genoemd – is een geneesmiddel dat onder andere wordt gebruikt bij ernstige psoriasis. (Zie ook de folder “Psoriasis”. Deze kunt u aan uw dermatoloog vragen of downloaden via deze website). Het geneesmiddel is sinds 1958 geregistreerd. Er is veel ervaring met dit middel. Het doel van een behandeling met MTX is uw psoriasis tot rust te brengen. Soms nemen bepaalde klachten van de gewrichten, zoals pijn en stijfheid, ook af. Wanneer blijkt dat u goed op het middel reageert en de bloedcontroles goed blijven, kan MTX vele jaren gebruikt worden.

Hoe werkt MTX?

MTX werkt in op de aanmaak van foliumzuur. Foliumzuur is nodig voor de aanmaak van cellen. MTX is een stof die de aanmaak van cellen remt en de ontsteking vermindert. De psoriasis wordt daardoor rustiger. Minder foliumzuur kan leiden tot bijwerkingen. Daarom schrijft uw dermatoloog naast MTX ook altijd foliumzuur voor.

Het effect van MTX merkt u niet meteen. Meestal na 6 tot 8 weken, en soms pas na 3 maanden, merkt u dat de psoriasis rustiger wordt. MTX bestaat als tabletten en onderhuidse injecties. Meestal wordt eerst gekozen voor tabletten.

Hoe goed werkt MTX?

MTX werkt goed. Uit onderzoek blijkt dat ongeveer 70% van de patiënten een goed resultaat bereikt na 3 maanden. Als u naast MTX ook crèmes en zalven op de psoriasis-plekken smeert, is dit percentage nog hoger. Psoriasis geneest niet door de behandeling met MTX. Na het steeds minder gebruiken (afbouwen) of stoppen met deze medicijnen kunnen de plekken weer terugkomen.

Wanneer schrijft uw dermatoloog MTX voor?

- als u een uitgebreide vorm van psoriasis heeft
- als crèmes of zalven onvoldoende werken
- als lichttherapie onvoldoende werkt
- als er naast psoriasis-plekken ook gewrichtsklachten zijn. De behandeling wordt dan vaak samen met de reumatoloog gegeven.

Wanneer mag u geen MTX krijgen?

- als u zwanger bent of borstvoeding geeft
- als u (man of vrouw) een kinderwens heeft. Het advies is om minimaal 3 maanden te stoppen met MTX, voordat u of uw partner zwanger zou willen worden
- bij bloedziekten / ernstige bloedarmoede / leverziekten / ernstige nierziekten
- bij een actieve maagzweer
- bij een ernstige infectie
- bij een ernstige longziekte

- bij gebruik van (veel) alcohol
- bij gebruik van drugs.

Hoeveel tabletten moet u nemen?

Bij psoriasis wordt MTX in een lage dosering gebruikt: 5 tot 22,5 mg per week. Meestal kiest uw dermatoloog voor een tablet van 2,5 mg. Dit betekent dat u 2 tot 9 tabletten per week inneemt. De tabletten neemt u eenmaal per week in één keer in, op een vaste dag in de week. Soms kiest uw dermatoloog ervoor de tabletten te verdelen over twee dagen. In dat geval moet u twee vaste dagen in de week uitkiezen. Wij raden u aan in uw agenda of kalender op te schrijven dat u de tabletten ingenomen heeft.

Voor het resultaat is het heel belangrijk dat u geen tabletten vergeet. Neem de tabletten ná de maaltijd in, dus ná het ontbijt of ná het avondeten.

Zoals uitgelegd in deze folder, krijgt u ook foliumzuur tabletten voorgeschreven. Meestal zijn dit 1 of 2 tabletten per week van 5 mg. Er moet minimaal 24 uur zitten tussen het innemen van MTX en het innemen van foliumzuur. U moet de foliumzuur tabletten dus ook op een vaste dag in de week innemen.

Wat zijn de bijwerkingen door het gebruik van MTX?

Tijdens het gebruik van MTX kunt u last krijgen van bijwerkingen. Niet iedereen krijgt bijwerkingen. De kans op bijwerkingen hangt af van uw eigen gevoeligheid, de hoeveelheid MTX en de combinatie met eventuele andere medicijnen die u gebruikt.

MTX werkt in op de aanmaak van foliumzuur. Foliumzuur is in ons lichaam nodig om cellen te laten delen. Minder foliumzuur leidt tot bijwerkingen op plaatsen waar veel celdelingen zijn: maag, darmen, huid, haar en het bloed. Door het voorschrijven van foliumzuur vermindert de kans op deze bijwerkingen.

De meest voorkomende mogelijke bijwerkingen zijn (dit komt bij minimaal 1 op de 10 mensen voor):

- ontstekingen aan het mondslijmvlies, tandvlees en tong
- verlies van eetlust
- misselijkheid
- leverfunctiestoornis.

Andere bijwerkingen die minder vaak voorkomen (minimaal 1 op de 100 mensen) zijn:

- vermoeidheid / slaperigheid
- kortademigheid
- diarree
- rode huiduitslag
- jeuk
- hoofdpijn
- haaruitval.

Waarom moet u uw bloed laten controleren als u MTX gebruikt?

Bij langdurig gebruik is er een kleine kans op schade aan lever, nieren of beenmerg.

Voordat u MTX gaat gebruiken laat uw dermatoloog uw bloed en urine controleren. Tijdens het gebruik van MTX wordt uw bloed regelmatig nagekeken. In het begin is het noodzakelijk dat u elke 2 tot 4 weken uw bloed laat prikken. Het doel hiervan is om rode en witte bloedlichaampjes, bloedplaatjes, leverfunctie en nierfunctie te controleren. Ook als u MTX jaren gebruikt, zal uw bloed nog regelmatig gecontroleerd worden.

zaterdag	
zondag	

Heeft u vragen?

Heeft u nog vragen, aarzel dan niet en stel ze aan uw behandelend dermatoloog of verpleegkundige. Op werkdagen kunt u contact opnemen met de polikliniek dermatologie: 0413 - 40 19 29 / route 020.

Voor informatie over patiëntenorganisaties zie: www.huidpatienten-nederland.nl

Bron: Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie (NVDV); www.nvdv.nl

Bovenstaande informatie is geschreven samen met artsen en (gespecialiseerd) verpleegkundigen van de genoemde afdeling(en). De afdeling communicatie & patiëntenvoorlichting verzorgt de eindredactie van deze folder.

Heeft u vragen en/of opmerkingen over deze folder? Belt u dan met de genoemde afdeling(en) of stuur een e-mail naar PatiëntService, psb@bernhoven.nl.

Bernhoven

Nistelrodeseweg 10
5406 PT UDEN

Postbus 707
5400 AS UDEN

T: 0413 - 40 40 40
E: communicatie@bernhoven.nl
I: www.bernhoven.nl

Ga naar
www.zorgkaartnederland.nl

Code: Datum gewijzigd: woensdag 8 november 2017